

Centenari del gran costumista català

El món de Joan Amades

Amb motiu del centenari del naixement del folklorista Joan Amades, s'inaugurarà una exposició el pròxim dia onze d'aquest mes que recull el seu llegat escrit i documental. EL TEMPS l'ha visitada en exclusiva.

Costumista, etnòleg, folklorista, lingüista, astrònom, esperantista, periodista, patriota són paraules que poden anar aparellades a Joan Amades i encara se'n trobarien més. Això pot servir per a aproximar-nos a un personatge autodidacte, polifacètic i interdisciplinari, que dedicà tota la seva vida a recollir i sistematitzar les tradicions del nostre país i alhora estigué obert a les innovacions de la societat del seu temps. Enguany se celebra el centenari del seu naixement i per aquest motiu es prepara una exposició a les Drassanes de Barcelona que, amb el títol d'"El món de Joan Amades", pretén donar a conèixer el personatge i la seva obra.

EL PERSONATGE

L'exposició presentarà Joan Amades en el context barceloní de principis de

segle. Fill de classe mitjana baixa del barri del Raval de Barcelona, es pot dir que Amades es forjà en el cor de la Barcelona treballadora. Els seus pares eren drapaires que venien els llibres vells que recollien als encants del Mercat de Sant Antoni. L'exposició també recollirà els mètodes de treball del costumista, els seus viatges, les seves dificultats per treballar (era pràcticament cec) i altres aspectes més desconeguts d'Amades com la seva vocació esperantista, els seus estudis sobre el comportament dels insectes, la seva afició per l'astronomia, o la seva col·lecció d'ombres xineses.

L'OBRA

L'exposició també vol donar a conèixer la totalitat de l'obra de Joan Amades, una obra que va molt més enllà del conegut *Costumari català* i que comprèn

uns 254 volums. Aquests volums estan dividits per àmbits temàtics: costums, festes, jocs, imatgeria impresa (gravats), imatgeria corpòria (dracs, capgrossos, mulasses), arts populars, oficis, rondallística, llegendaria, lingüística, música, teatre i dansa. A través d'aquests àmbits es pot copsar tot l'entramat i la grandària de l'obra del costumista català. A més, Amades escrigué articles en diverses revistes, alguns recuperats, i realitzà col·laboracions a la ràdio.

Un tercer factor important de l'exposició serà el catàleg. Inclou una biografia completa, que no s'havia fet mai, i una bibliografia on hi ha una relació de tots els materials que va produir. A banda, també inclourà una història de l'antropologia i del folklore de Catalunya feta per experts de la Universitat Autònoma de Barcelona. Durant l'any del Centenari Joan Amades ja s'han realitzat

altres actes commemoratius.

VISIÓ CRÍTICA

Amb l'exposició, a més de fer un homenatge a Amades, es vol donar una visió crítica positiva de la seva obra, perquè tot i no ser un científic, la seva recopilació ha permès no perdre coses i ha evitat la interrupció de processos culturals. Sense la recerca d'Amades, els científics d'avui difícilment podrien estudiar la globalitat dels costums catalans. L'exposició també ha intentat recuperar tot el fons Amades, part del qual la família se l'havia venut. A les Drassanes hi haurà gran part d'aquest llegat. Com a exemple, s'han recuperat tretze mil gravats antics.

Amb el Centenari Joan Amades es pretén fer veure que la cultura popular a Catalunya té un pes específic molt considerable, la gent manté, malgrat que aquest és un moment de massificacions, una inquietud i un sentit diferencial i singularitzador.

Pere Martí

Dalt, els instruments musicals; baix, els gravats.

